

**Een nieu gedichte van dat croonement
van Dom Fernandus**

[hsn]

[a1r]

- [1] Verblijt u allen, groot ende cleene,
die haren rechte lansheere¹ beminnen,
danckende Jhesus van Nazareene,
Borgoensche² kinderen, blijde van sinnen.
5 Wi moghen alle wel vruecht beghinnen
ter eeren van onsen keyser verheven.
Ghi hebt wel ghehoort, sijt dies te binnen³
wat vruechden datter overal was bedreven.
Dies ghelijcke en was noyt ghescreven.
10 [2] Ghi hebt wel ghehoort van den keyser machtich,
hoe hi overal was ontfanghen
in dorpen, in steden, dits ommer warachtich,
want elck hadder na groot verlanghen.
15 Met trompetten, triumphen,⁴ met sanghe
wert hi te Cuelen inghehaelt,
want si seyden ons en quam in langhen⁵
bijder⁶ heere in dese stede, onghefaelt.
De keyser sprac: 'kinderen, twert u wel betaelt'
20 [3] Die drie bisscoppen int tghemeene
waren daer bi een vergaert.
Ende die ander coervorsten⁷ reene,
die waren bi den anderen, onghespaert,
25 om eendrachtelic te kiezen, si u verclaert,
eenen roomschen coninck te maken, mijn vrienden verheven.
Si coren daer Don Fernandus, wijde vermaert,
ende hebben hem die elexie⁸ daer ghegheven,
daer grote vruecht om worde bedreven.
30 [4] Den ouden hartoech van Sassen, by waren saeken,
sprac: 'het dunct mi wesen tbeste verstant,⁹
dat wi Don Fernandus roomsconinc maken,
want wi hebben hem altoos in ons lant.
35 Karolus, den keyser, bi redene, wane,
heeft met anderen landen ghenoech te doen,

¹ lansheere: vorst

² Borgoensche: Bourgondische

³ sijt dies te binnen: wees van dit bewust

⁴ triumphen: erebogen

⁵ want si seyden ons en quam in langhen: want ze vertelden ons uitvoerig

⁶ dr. blijder

⁷ coervorsten: keurvorsten, (de adellijke heren die het recht hebben de koning te kiezen)

⁸ elexie: uitverkiezing

⁹ tbeste verstant: het meest verstandig

alsoe¹⁰ in Spaengyen alsoe in Brabant
also in Vlaenderen, in Hollant coene.
Na die Nederlanden pijnt¹¹ hem te spoene.

40

[5] Den keyser sprack met woorden soet:
'dat moet ic u bedancken seere.

Nu laet ons gaen reysen metter spoet.
met Don Fernandus, den edelen heere,
45 want Fernandus heeftet grooten gheere
dattet cronement waer ghepasseert,
want die Turcken sijn so seer in de were.
De Hongersce landen hebben si seer verneert,
die kersten bedorven, diet wel grondeert.'¹²

50

[6] Aldus sijn de heeren met groter verlangen
voer die stadt van Aken ghecomen,
daer den keyser heerlijk werde ontfangen
ende Don Fernandus met over 45 vromen.¹³

55 Men soude die menichte niet connen gesommen,
die heeren die daer waren vergaert.
Och hoe hertelijck waren si willecome
Karolus, den keyser, onghespaert,
met Fernandus sijn broeder, wijde vermaert.

60

[7] Hoe eerlijck was den keyser te peerde gheseten
met Don Fernandus, met groten state.
Wat worde daer ghelts, hoort mijn vermaen,
ghesaeyt, gheworpen lanxter straten.
65 Fernandus most sijn scoon peert daer laten
ende sijn opperste abijt, verstaet wel mij.
Dat hadden¹⁴ die heeren ende die prelaten,
wantet also die castume sij,¹⁵
aldus en wilde hijs niet breken,¹⁶ verstaet vri.

70

[8] Als den dach quam van croonement,
so waren alle saken daer bereyt,
die bisscoppen waren alle present.
Dom Fernandus worde ter kercken geleyt,
75 dan die coervorsten, vaet dit bescheyt.
Den dienst Gode worde daer ghedaen.
Fernandus knielde op een gouden cleet,
den keyser is aen dander side ghestaen.
Fernandus heeft die benedictie¹⁷ daer ontfaen.

¹⁰ alsoe: zowel

¹¹ pijnt: street ernaar

¹² diet wel grondeert: dit goed overdenkt

¹³ vromen: edellieden

¹⁴ dat hadden: daar hadden recht op

¹⁵ costume sij: gewoonte was

¹⁶ breken:

¹⁷ benedictie: goddelijke zegen

80 [9] Eenen setel worde daer costeliken gestelt,
 daer is Fernandus op geseten, vrienden verheven.
 Daer ontfinc hi die crone van groten gewelt,¹⁸
 ende dat zweert in sijn hant ghegeven.

85 Alle druck was daer verdreven,
 alle ghenoechte worde daer ontspronghen.
 ‘Edel coninc, wi en willen u niet begheven’,
 dat riepen si alle met duytschen tonghen.
 ‘Te deum laudamus’¹⁹ dat die gheestelijcheit songen.

90 [10] Nae dat alle saken waren volbracht,
 so is een yeghelijc tot sijn logijs ghegaen.
 Wat costelijcker maeltijt, dier wel op acht,
 wasser gehouwen, dats ongheloghen.

95 Elck was met bliscap doervloghen.
 Nae die maeltijt was daer een bereyden.²⁰
 Fernandus sprac om claer vermoghen:
 ‘och keyser, broeder, nu moeten wi scheyden.
 God ende Sinte Andries wil u gheleyden.’

100 [11] ‘Ghi hebt gehoort, broeder, ende wel verstaen,
 hoe dat mijn stercke casteel is beleggen.
 Mijn lant van Hongerien soude teniete gaen,
 waert dattet waer inghecreghen.’²¹

105 Aldus, ghi heeren, ic wil van weggen,
 al is dat scheyden seer groote pijn.
 Die de Gods sone heeft ghedregen,
 die wil u bewaren keyser, broeder mijn.
 Adieu, het moet nu gescheyden sijn.’

110 [12] Doen sprac Brandenburch ende Beyerens mede:
 ‘dat kerstenrijc willen wi helpen verstiven
 met Fernandus, van reynder sede
 oft wi willen in die wille daer bliven’²²

115 ende die Turcken uut Hongerien driven,
 ist dat Gods gracie met ons wil wercken,
 datmer²³ tot ewighen dagen af sal scriven.
 Adieu, edel keyser, niet om versterken.
 Daer weendent alle, leecken ende clercken.’

120 [13] Wanneer den keyser desen woorden hoorde,
 dat die heeren met Fernandus wilde varen,
 doe sprac den keyser met soeten woorden:

¹⁸ gewelt: macht

¹⁹ Te deum laudamus: Wij loven U, o God

²⁰ bereyden: reisvoorbereiding begonnen

²¹ ingecreghen: in zijn bezit krijgen

²² in die wille bliven: bereid zijn te sterven

²³ datmer: zodat men er

125 'Christus wil u altsamen bewaren
ende mijn broeder in gesonde sparen.
Dat bidde ic, die drie personen [is] in een volleest,²⁴
dat Fernandus mach comen uut sijn bezwaren,²⁵
dat ic hem weder mach sien onbevreesst,
dat bid ic den Vader, den Soon, den Heylighen Geest.'

130 A M E N

²⁴ in een volleest: in een volmaakte eenheid

²⁵ bezwaren: lasten